

Obrazložitev proračuna za leto 2026

1532 - Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Poslanstvo predlagatelja finančnega načrta

Osrednje poslanstvo UMAR je priprava analiz in napovedi ekonomske in razvojne politike, spremljanje in analiziranje uresničevanja razvojnih usmeritev države ter analiziranje produktivnosti in konkurenčnosti v vlogi nacionalnega odbora za produktivnost. Naloge, ki jih UMAR izvaja so v prvi vrsti povezane s spremljanjem in analizo tekočih ekonomskih in razvojnih trendov ter z njihovimi projekcijami in scenariji. UMAR zagotavlja neposredno strokovno podporo Vladi RS za uresničevanje ciljev ekonomske politike ter pripravlja strokovne podlage za pripravo državnega proračuna ter ukrepov ekonomske in razvojne politike.

Poslanstvo se izvaja na naslednje načine:

- priprava strokovnih gradiv, ki se objavljajo v publikacijah UMAR – fizično ali elektronsko na spletnih straneh UMAR
- podajanje ocen in mnenj na aktualne potrebe in dogajanja (vključno s komentarji tekočih gospodarskih gibanj)
- sodelovanje predstavnikov UMAR v različnih delovnih telesih (skupine, sveti, odbori) v Sloveniji in v mednarodnem okolju (EK, OECD, IMF ipd.)
- (so)organizacija in (so)udeležba na javnih dogodkih (konference, posveti, okrogle mize, novinarske konference ipd.)

Delovanje predlagatelja finančnega načrta prispeva k doseganju ciljev naslednjih podprogramov, programov in politik

- 02 - EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA
 - 0202 - Podlage ekonomske in razvojne politike ter priprava makroekonomskih analiz in napovedi
 - 020202 - Priprava analiz in napovedi

Proračunski uporabniki znotraj predlagatelja finančnega načrta

- 1532 - Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Proračunski uporabniki ter njihovi neposredni učinki

1532 - Urad RS za makroekonomske analize in razvoj

Oris proračunskega uporabnika

UMAR je samostojna vladna služba, katere direktorica odgovarja neposredno predsedniku Vlade RS. Delovno področje in naloge UMAR so opredeljeni v Odloku o organizaciji in delovnem področju Urada RS za makroekonomske analize in razvoj, Zakonu o javnih financah in Uredbi o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna.

UMAR spremlja in analizira gibanja ter razvoj z ekonomskega, socialnega in okoljskega vidika ter uresničevanje razvojnih usmeritev države, pripravlja letno poročilo o razvoju, makroekonomske napovedi in druge strokovne podlage, ki so podlaga javnofinančnemu načrtovanju in ukrepom ekonomske politike, analizira produktivnost in konkurenčnost v vlogi nacionalnega odbora za produktivnost ter opravlja raziskovalno delo.

Naloge izvaja v več sektorjih, in sicer za makroekonomsko politiko, konkurenčnost, ekonomsko modeliranje, socialne politike in v službi za splošne zadeve.

UMAR je kot proračunski uporabnik samostojen predlagatelj finančnega načrta, ki se uvršča v ekonomsko in javnofinančno politiko.

02 - EKONOMSKA IN JAVNOFINANČNA POLITIKA

0202 - Podlage ekonomske in razvojne politike ter priprava makroekonomskih analiz in napovedi

020202 - Priprava analiz in napovedi

Opis podprograma

Podprogram zajema aktivnosti, povezane s spremljanjem in analizo tekočih ekonomskih in razvojnih trendov ter z njihovimi projekcijami in scenariji. UMAR z izvajanjem teh aktivnosti zagotavlja neposredno strokovno podporo Vladi RS za doseg ciljev ekonomske politike. Rezultati dela UMAR se neposredno vključujejo v pripravo državnega proračuna in v ukrepe ekonomske in razvojne politike.

V okviru podprograma izvaja UMAR naslednje naloge:

- Priprava in objava strokovnih publikacij:
- Napovedi gospodarskih gibanj
- Poročilo o razvoju
- Ekonomsko ogledalo
- Kratke analize
- Poročilo o produktivnosti
- Analiza socialnih gibanj in politik
- 2. Sodelovanje v delovnih telesih Vlade RS, ministrstev, drugo:
 - Odbor Vlade RS za gospodarstvo
 - Odbor Vlade RS za državno ureditev in javne zadeve
 - Delovna skupina za razvojno načrtovanje
 - Odbor za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike
 - Delovna skupina za proučevanje javno finančnih posledic, povezanih s staranjem prebivalstva
 - Delovna skupina za pripravo metodologije za sistematično statistično zbiranje podatkov o dolgotrajni oskrbi v Sloveniji
 - Delovna skupina za pripravo nove metodologije izračuna indeksa razvojne ogroženosti regij
 - Statistični svet RS in različni statistični sosveti, ustanovljeni pri Statističnem uradu RS
 - Delovna skupina vlade RS za pripravo strategije na področju migracij
 - Delovna skupina vlade RS za pripravo strategije na področju vključevanja tujcev
 - Odbor za spremljanje izvajanja Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027
 - Delovna skupina za evropske zadeve
 - Stalna medresorska delovna skupina za zadeve OECD
 - Delovna skupina za Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt in Dolgoročno podnebno strategijo Slovenije do leta 2050
 - Koordinacijska skupina za Alpsko konvencijo
 - Delovna skupina za pripravo nove metodologije za določitev obmejnih problemskih območij

- Delovna skupina za pripravo kazalnikov za spremljanje ciljev regionalne politike
- Svet za razvoj informatike v državni upravi
- Medresorska delovna skupina za izvajanje projektov »Vzpostavitev informacijskega sistema za upravljanje in razvoj zaposlenih – IS HR-rast« in »Vzpostavitev kompetenčnega modela« v organih državne uprave
- Ekonomsko-socialni svet
- Upravni odbor Inštituta za ekonomska raziskovanja
- Strateški svet za makroekonomska vprašanja

3. Sodelovanje pri pripravi vladnih gradiv

- priprava Pomladanske in Jesenske napovedi gospodarskih gibanj ter Poročila o razvoju, s katerimi se Vlada RS seznani
- aktivno spremljanje vladnih gradiv in podajanje strokovnih pripomb v medresorskem usklajevanju in/ali na sejah ODUJZ in OG, še posebej ko imajo vpliv na makroekonomske in/ali razvojne politike

4. Priprava aktualnih analiz

Kratke analize, ki so bile pripravljene v letu 2023, skušajo odgovoriti na aktualna vprašanja kot na primer obseg prostih kapacitet na trgu dela v luči pomanjkanja delovne sile, analize poslovanja podjetij in dejavnosti, primerjavo gibanja plač itd.

5. Mednarodna dejavnost

UMAR aktivno sodeluje pri pripravi metodoloških in analitičnih podlag pri oblikovanju smernic ekonomske politike znotraj EU; predstavniki UMAR so člani ali nadomestni člani delovnih skupin, ki delujejo na ravni EK in OECD.

- Na ravni EK se UMAR udeležuje sestankov:

- Odbora za ekonomsko politiko (Economic Policy Committee – EPC/EK), ki je pripravljalni odbor Sveta EU v sestavi ekonomskih in finančnih ministrov (ECOFIN)
- Delovnih skupin znotraj EPC (Ageing WG, Output Gap WG, Joint EFC-EPC, Climate WG, LIME WG)
- strokovnjakov držav članic EU za pripravo makroekonomskih napovedi
- sodelovanje v dveh mednarodnih mrežah neodvisnih fiskalnih institucij: (1) mreži institucij, ki deluje pod okriljem Evropske komisije EU Network of Independent Fiscal Institutions (EUNIFI) ter (2) neformalni mreži EU Independent Fiscal Institutions (EU IFIs)
- predstavnikov Nacionalnih odborov za produktivnost
 - Na ravni OECD se UMAR udeležuje sestankov oziroma pripravlja gradiva in komentarje za udeležence sestankov:
- Odbora za ekonomske in razvojne preglede (Economic and Development Review Committee – EDRC)
- Odbora za ekonomsko politiko (Economic Policy Committee – EPC)
- Delovnih skupin v okviru EPC (Working Party 1, STEP)

6. Druge pomembnejše dejavnosti:

- udeležba na sejah različnih delovnih teles Državnega zbora RS
- organizacija tematskega posveta
- organizacija strokovnih razprav
- novinarske konference in udeležbe vodstva urada na različnih javnih dogodkih na temo predstavitve aktualnih napovedi in analiz Urada
- aktivne udeležbe na različnih javnih dogodkih in predavanj sodelavcev urada, povezana s področji njihovega dela (npr. zdravstvo in dolgotrajna oskrba, izzivi povezani z dolgoročnimi projekcijami)

javnih izdatkov za zdravstvo, trendi v izdatkih in virih financiranja zdravstva ipd., predstavitev in proces priprave makroekonomskih napovedi, digitalizacija, produktivnost)

Ukrepi

1532-11-0001 - Napovedi, analize, sodelovanje v delovnih telesih

Opis ukrepa

Makroekonomske napovedi in analize ter priprava strateških in strokovnih gradiv za vlado, strokovne institucije in javnost (vključno s publikacijami).

Izhodišča in kazalniki na katerih temeljijo izračuni in ocene pravic porabe

Pripravljene napovedi in analize ter strateška in druga strokovna gradiva UMAR so namenjena vladi, strokovnim institucijam in javnosti (vključno s publikacijami). Pripravljena gradiva so uporabljena kot strokovna podlaga za oblikovanje ukrepov pri vodenju ekonomske in razvojne politike.

Pravne podlage

Oznaka	Naziv
ZDU-1-UPB4	Zakon o državni upravi (uradno prečiščeno besedilo) (ZDU-1-UPB4)
ZJF	Zakon o javnih financah (ZJF)
ZVRS-UPB1	Zakon o Vladi Republike Slovenije (uradno prečiščeno besedilo) (ZVRS-UPB1)

Neposredni učinki

C6340 - Sodelovanje v delovnih telesih EC in OECD, misijah (IMF, EC), sodelovanje pri mednarodnih projektih

Prispeva k rezultatu: C2189 - Aktivno delovanje v delovnih telesih in strokovnih skupinah EK, OECD in IMF

Skozi sodelovanje v delovnih telesih EC in OECD, misijah (IMF, EC, obiski mednarodnih rating agencij), sodelovanje pri projektih mednarodnih fundacij, ipd UMAR zastopa stališča RS oziroma prenaša strokovna izhodišča v slovenski prostor ter pomaga pri koordinaciji aktivnosti in uresničevanju dogovorov.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I07326 - Število pripravljenih stališč na delovnih telesih EK	#NA	Število	2013	30,00	2017	30,00	43,00
					2018	30,00	37,00
					2019	30,00	32,00
					2020	30,00	36,00
					2021	30,00	36,00
					2022	30,00	51,00
					2023	30,00	31,00
					2024	30,00	
					2025	30,00	
					2026	30,00	

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
					2027	30,00	
I07327 - Število pripravljenih stališč na delovnih telesih OECD	#NA	Število	2013	8,00	2017	8,00	16,00
					2018	8,00	21,00
					2019	8,00	11,00
					2020	8,00	9,00
					2021	8,00	14,00
					2022	8,00	17,00
					2023	8,00	12,00
					2024	8,00	
					2025	8,00	
					2026	8,00	
2027	8,00						

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I07326 - Število pripravljenih stališč na delovnih telesih EK

Ciljna vrednost se v primerjavi z letom 2025 ni spremenila.

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I07327 - Število pripravljenih stališč na delovnih telesih OECD

Ciljna vrednost se v primerjavi z letom 2025 ni spremenila.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I07326	Predstavniki UMAR sooblikujejo slovenska stališča na delovnih skupinah in s strokovno podporo sodelujejo pri pripravi analiz delovnih skupin Odbora.
I07327	Predstavniki UMAR sodelujejo pri pregledu drugih držav članic EU, za eno do dve državi pa pripravijo izhodiščno gradivo. Aktivno sodelujejo pri predstavitvi in na razpravi, ko odbor obravnava Slovenijo.

C0267 - Makroekonomske napovedi in analize ter priprava strateških in strokovnih gradiv za vlado, strokovne institucije in javnost

Prispeva k rezultatu: C2197 - Priprava strokovnih podlag za pomoč Vladi in drugim organom pri vodenju ekonomske in razvojne politike

Pripravljene napovedi in analize ter strateška in druga strokovna gradiva UMAR so namenjena vladi, strokovnim institucijam in javnosti. Predstavljajo strokovno podlago za oblikovanje ukrepov pri vodenju ekonomske in razvojne politike.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
	#NA	število	2020	1,00	2020	1,00	1,00

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I10470 - Št. publikacij - Poročilo o produktivnosti					2021	1,00	0,00
					2022	1,00	1,00
					2023	1,00	1,00
					2024	1,00	
					2025	1,00	
					2026	1,00	
					2027	1,00	
I11005 - Št. publikacij - Kratke analize	#NA	število	2021	5,00	2021	5,00	
					2022	5,00	7,00
					2023	3,00	10,00
					2024	3,00	
					2025	3,00	
					2026	3,00	
					2027	3,00	
I000420 - Št. publikacij - Poročilo o razvoju	#NA	Število	2010	1,00	2017	1,00	1,00
					2018	1,00	1,00
					2019	1,00	1,00
					2020	1,00	1,00
					2021	1,00	1,00
					2022	1,00	1,00
					2023	1,00	1,00
					2024	1,00	
					2025	1,00	
					2026	1,00	
2027	1,00						
I000422 - Št. publikacij - Ekonomsko ogledalo	#NA	Število	2011	11,00	2017	9,00	7,00
					2018	9,00	6,00
					2019	6,00	8,00
					2020	6,00	7,00
					2021	6,00	9,00
					2022	6,00	9,00
					2023	6,00	8,00
					2024	6,00	
					2025	6,00	
					2026	6,00	
2027	6,00						
I000423 - Št. publikacij - Analiza socialnih gibanj in politik	#NA	Število	2010	1,00	2017	1,00	1,00
					2018	1,00	1,00
					2019	1,00	1,00
					2020	1,00	1,00
					2021	0,00	1,00
					2022	0,00	0,00
					2023	0,00	0,00

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
					2024	0,00	
					2025	0,00	
					2026	0,00	
					2027	0,00	
I000425 - Št. publikacij - Napoved gospodarskih gibanj	#NA	Število	2010	2,00	2017	2,00	3,00
					2018	2,00	2,00
					2019	2,00	2,00
					2020	2,00	5,00
					2021	2,00	2,00
					2022	2,00	2,00
					2023	2,00	2,00
					2024	2,00	
					2025	2,00	
					2026	2,00	
					2027	2,00	
I000426 - Št. publikacij - Grafi tedna	#NA	Število	2010	45,00	2017	45,00	45,00
					2018	45,00	45,00
					2019	45,00	43,00
					2020	45,00	43,00
					2021	45,00	48,00
					2022	45,00	48,00
					2023	45,00	45,00
					2024	45,00	
					2025	45,00	
					2026	45,00	
					2027	45,00	
I000427 - Št. publikacij - Tematski delovni zvezek	#NA	Število	2010	4,00	2017	4,00	3,00
					2018	4,00	4,00
					2019	4,00	2,00
					2020	4,00	4,00
					2021	4,00	6,00
					2022	4,00	1,00
					2023	2,00	0,00
					2024	2,00	
					2025	0,00	
					2026	0,00	
					2027	0,00	

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I000420 - Št. publikacij - Poročilo o razvoju

Ciljna vrednost se v primerjavi z letom 2025 ni spremenila.

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I000422 - Št. publikacij - Ekonomsko ogledalo

Ciljna vrednost se v primerjavi z letom 2025 ni spremenila.

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I000423 - Št. publikacij - Analiza socialnih gibanj in politik

Ciljna vrednost se v primerjavi z letom 2025 ni spremenila.

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I000425 - Št. publikacij - Napoved gospodarskih gibanj

Ciljna vrednost se v primerjavi z letom 2025 ni spremenila.

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I000426 - Št. publikacij - Grafi tedna

Ciljna vrednost se v primerjavi z letom 2025 ni spremenila.

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I000427 - Št. publikacij - Tematski delovni zvezek

Ciljna vrednost se je spremenila, ker so delovni zvezki rezultat proaktivnega pristopa zaposlenih, ki pa so vedno bolj zasedeni in posledično je manj časa za pripravo teh publikacij.

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I10470 - Št. publikacij - Poročilo o produktivnosti

Ciljna vrednost se v primerjavi z letom 2025 ni spremenila.

Obrazložitev sprememb ciljnih vrednosti na kazalniku I11005 - Št. publikacij - Kratke analize

Ciljna vrednost se v primerjavi z letom 2025 ni spremenila.

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I000420	Poročilo o razvoju je dokument, v katerem enkrat na leto predstavimo uresničevanje Strategije razvoja Slovenije (SRS), ki je bila sprejeta leta 2017. Razdeljeno je na dva dela. Prvi prinaša jedrnat pregled uresničevanja SRS, v drugem delu pa je podrobneje predstavljen napredek po kazalnikih razvoja Slovenije.
I000422	Ekonomsko ogledalo je namenjeno sprotnemu objavljanju in komentiranju tekočih makroekonomskih podatkov, pa tudi izbranih tem s področja ekonomskega, socialnega in okoljskega razvoja. Obravnava ključne kazalce gospodarskih gibanj, komentira in ocenjuje, kako se uresničuje pomladanska oziroma jesenska napoved ter kako poteka izvajanje ekonomske politike (plače, javne finance, cene, konkurenčnost, itd). Publikacija (tudi v angleškem jeziku) izide 6x letno.
I000423	Namen je spremljanje in analiziranje gibanj na področju socialnega razvoja in socialnih politik kot podlaga za strokovno podpora delu vlade in drugih institucij na tem področju.

Kazalnik	Opis
I000425	Pomladanska in jesenska napoved gospodarskih gibanj sta podlagi za načrtovanje ekonomskih politik vlade in za pripravo državnih proračunov Slovenije. Napovedi vseh pomembnejših makroekonomskih agregatov zajemajo obdobje tekočega in najmanj štirih naslednjih let. Analizo točnosti napovedi redno preverjamo in objavljamo v pomladanski in jesenski napovedi.
I000426	V tekočih gospodarskih gibanjih komentiramo aktualne podatke, ki so jih Statistični urad RS, Banka Slovenije, EUrostat, Evropska centralna banka objavili v minulem tednu. Podatke na kratko obrazložimo in jih podkrepimo z grafičnimi prikazi. Na ta način obiskovalcem spletnih strani in strokovni javnosti omogočimo hiter vpogled v aktualno dogajanje na področju ključnih gospodarskih gibanj.
I000427	V seriji Delovni zvezki objavljamo avtorske prispevke zaposlenih na UMAR in prispevke zunanjih avtorjev, ki so povezani z delom UMAR. Temeljni namen publikacije je objava tekočega dela raziskovalcev; poleg tega avtorji v delovnih zvezkih objavljajo tudi zbrane in analizirane podatkovne serije, metodologije dela na posameznih področjih ali vsebinsko poglobljeno obdelane posamezne izbrane teme. S tem želimo spodbuditi izmenjavo zamisli o ekonomskih in razvojnih vprašanjih, pomembno pa je, da se analize objavijo čim hitreje, tudi če izsledki še niso dokončni. Teme, ki jih obravnavajo delovni zvezki, so lahko tudi podlaga za druga poročila UMAR (Ekonomski izzivi, Poročilo o razvoju ...).
I10470	UMAR kot Nacionalni odbor za produktivnost analizira produktivnost in konkurenčnost in v skladu s Priporočilom Sveta z dne 20. septembra 2016 o vzpostavitvi nacionalnih odborov za produktivnost (UL C št. 349 z dne 24.9.2016, str. 1) pripravlja letno poročilo o produktivnosti.
I11005	V kratke analize sodijo obširnejši prispevki, ki obravnavajo aktualne tematike, ki zaslužijo večjo pozornost in zanimajo širšo javnost. Običajno so vezane na objavljene kazalnike in dokumente ali pa gre za spremljanje učinkov aktualnih dogodkov. Avtorji prispevkov so strokovnjaki UMAR.

Skupine projektov

1532-11-S005 - Zagotavljanje delovnih pogojev

Opis skupine projektov

Skupina projektov Investicije in informacijsko središče omogoča normalne prostorske in druge tehnične pogoje za delovanje UMAR.

Neposredni učinki

C6169 - Zagotavljanje delovnih pogojev

Prispeva k rezultatu: C2197 - Priprava strokovnih podlag za pomoč Vladi in drugim organom pri vodenju ekonomske in razvojne politike

Omogočanje normalnih prostorskih in drugih tehničnih pogojev za delovanje UMAR, hkrati pa tudi zagotavljanje večje dostopnosti do domačih in tujih baz podatkov, večje razpoložljivosti in povezljivosti baz podatkov, ki jih upravlja UMAR in razvoj elektronskega publiciranja ter obveščanja strokovne in širše javnosti.

Kazalniki

Kazalnik	Vir	ME	Izh. leto	Izh. vred.	Leto	Cilj. vrednost	Dos. vrednost
I12355 - Stopnja zagotavljanja delovnih pogojev	#NA	%	2025	100,00	2025	100,00	
					2026	100,00	
					2027	100,00	

Opisi kazalnikov

Kazalnik	Opis
I12355	Stopnja zagotavljanja delovnih pogojev